

**Ne felejtse el, hogy a vázlatot és a fogalmakat, évszámokat
bele kell írni a füzetbe!**

Vázlat

A felvilágosodás

**1. A 18. század az emberi szellem megvilágosodásának, az értelem
kiteljesedésének időszaka.**

Ahogy mondani szokták, a **fény százada**.

A „fény”, a felvilágosodás lényege az az új gondolkodásmód, amely
elsősorban a polgárság nézeteit tükrözte.

A felvilágosodás képviselői szerint minden embert megilletnek az alapvető
emberi szabadságjogok.

Azt vallották, hogy **minden ember szabadnak születik**.

Ez annyit jelent, hogy **mindenkinek joga van szabadon szólni, szabadon
gondolkodni, és a törvény előtt mindenki egyenlő**.

Elvetették a születési előjogokat, az uralkodók zsarnoki hatalmát sem.

Nem fogadták el, **az uralkodók zsarnoki hatalmát** sem.

Anglia példát mutat

**2. A korlátlan királyi hatalomban a törvényhozás, a végrehajtó hatalom
(a kormányzás) és a bíraskodás egy kézben összpontosul.**

A felvilágosodás hívei szerint ezt a **három hatalmi ágat szét kell választani**.
Így elkerülhető a zsarnokság.

A szabad és igazságos világ többé már nem üres ábránd és **utópia!**

A királyok önkényes hatalmát alkotmánnyal akarták korlátozni.

3. Az alkotmány egy társadalom életét meghatározó alaptörvény.

**Ebben rögzítik az államszervezet felépítését, az állampolgárok jogait és
kötelességeit.**

A Nagy Enciklopédia

**4. Franciaországban számos tudós közreműködésével megszületett a 18.
század fő műve, a Nagy Enciklopédia.**

Ez tulajdonképpen egy hatalmas szótár, amely összefoglalta a felvilágosodás
korának ismereteit.

**5. A Nagy Enciklopédiában sok olyan gondolat található, amelytől joggal
féltek az európai uralkodók.**

Ezek közé tartozott a **népfelség elve** is.

A **népfelség elvéről** a legtöbbet **Rousseau-tól** tudhatunk meg.

Ő úgy gondolta, hogy a **hatalom valójában nem a koronát viselő királyoké,
hanem a népé.**

A polgárság megerősödése

6. A 18. század folyamán alapvető változások zajlottak a gazdaságban és a társadalomban egyaránt.

Egyre többen fogtak vállalkozásokba.

A polgárság a vállalkozások révén gazdaságilag egyre jobban megerősödött.

Tagjai azonban ennél többet szerettek volna elérni.

A felvilágosodás eszméit követve szabadságjogokat követeltek maguknak, és szembe fordultak az uralkodók zsarnoki hatalmával.

Fogalmak – Évszámok

utópia – egy elképzelt, álomszerű dolog, amit nagyon szeretnék, de kevés a valóságalapja, a megvalósulásának a lehetősége.

alkotmány - egy társadalom életét meghatározó alaptörvény;
- minden más törvény nem lehet ellentétes az alkotmánnyal, összhangban kell lennie vele.

Denis Diderot - francia filozófus és író volt;
- az Enciklopédia, főszerkesztője.

Jean-Jacques Rousseau - filozófus, író és zeneszerző;
- Politikai eszméi hatást gyakoroltak a nagy francia forradalomra és az utókorra egyaránt.

Voltaire - író, költő és filozófus volt;
- a polgári szabadságjogok védelméről hirdette.

népfelség elve - a hatalom valójában nem a koronát viselő királyoké, hanem a népé;
- ha pedig a királyok visszaélnék ezzel, és zsarnokká válnak, akkor a népnek le kell taszítania őket a trónusukról.